

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Praha 6.8.2012
čj. SRS 032672/2012

Oblastní odbor SRS

Ztracená 1099/10

161 00 Praha 6

Zpráva č. 16 oblastního odboru PRAHA o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 23.7.–5.8.2012

1. Počasí

V uplynulém období převládalo v oblasti velmi teplé, polojasné počasí, doprovázené místy silnými přivalovými dešti a lokálními bouřkami. Část oblasti zasáhly kroupy. Srážky byly opět lokálně doprovázeny silnými větrnými poryvy. Noční teploty se pohybovaly mezi 12 °C až 19 °C. Denní teploty dosahovaly 23 °C až 34 °C. S výjimkou bouřek vál slabý proměnlivý vítr. Za celé sledované období napršelo od 2 mm do 60 mm srážek. Celkově převládá v oblasti sucho.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Ve sledovaném období probíhala intenzivní sklizeň plodin za plného využití mechanizace. Stále probíhá insekticidní ochrana ve chmelnicích.

OBILNINY

Většina porostů je již ve sklizňové zralosti. Současný průběh počasí má pozitivní vliv na probíhající sklizeň.

PŠENICE OZIMÁ (RF 93-99 BBCH)

(zrna se uvolňují - sklizené zrna vhodné pro posklizňové úpravy zrna, např. ochranné zásahy)

Probíhá sklizeň.

JEČMEN OZIMÝ (RF 99 BBCH)

(sklizené zrna vhodné pro posklizňové úpravy, např. ochranné zásahy)

JEČMEN JARNÍ (RF 92-99 BBCH)

(rostlina plně odumřelá, stéblo se láme - sklizené zrna vhodné pro posklizňové úpravy, např. ochranné zásahy)

Probíhá sklizeň

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 99)

(sklizňová zralost)

V okrese Kutná Hora (Týniště u Malešova, Vsesoky, 29.7.) došlo na 100 ha porostů ve sklizňové zralosti ke 100% poškození kroupami.

MÁK SETÝ (RF 72-80)

(začátek žloutnutí tobolky - plná zralost)

Trvající silný výskyt **helmintosporiové nekrózy máku (*Pleospora papaveracea*)** opakovaně zjištěn v okrese Rakovník (Kolešovice, 3.8.).

OKOPANINY

BRAMBOR (RF 75-83)

(plné nasazování bobulí - polovina listů zežloutla)

Slabý výskyt **plísňě bramboru (*Phytophthora infestans*)** pozorován v okrese Benešov (Vrchotovy Janovice, 31.7.) a Kutná Hora (Tuchotice, Michalovice, 25.7.). V polních porostech jsou příznaky pouze lokálně ve slabé intenzitě na nati, v porostech často dochází k zasychání choroby při vysokých teplotách. Všeobecné slabé výskyty pozorovány plošně na soukromých neošetřovaných zahrádkách.

KUKUŘICE (RF 59-73)

(konec metání; dolní větve laty plně rozvinuté a oddělené - časná mléčná zralost)

V oblasti nárazníkové zóny v okrese Praha-západ (Hole u Svrkyně, 20.7.) byl zjištěn a potvrzen první výskyt dospělce **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)** ve feromonovém lapáku. V zóně kontinuálního šíření v okrese Kolín (Kutlíře, 30.7.) a Kutná Hora (Kobylnice nad Doubravou, 30.7., 3.8.) zjištěn silný výskyt.

Kontroly a záznamy výskytu dospělců na lepových deskách se provádí jednou týdně v období od 20.6. do poloviny října.

Doporučený termín prvního ošetření proti dospělcům v oblasti kontinuálního šíření na pozemcích s opakovaným pěstováním kukuřice nastává v období dvou až tří týdnů po zjištění prvního jedince ve feromonových lapácích, překračujících práh škodlivosti, který je stanoven na 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů.

Sledování výskytu tohoto nepůvodního škůdce a případná opatření proti němu jsou rozdílná dle zařazení okresů do předem vymezených zón. První zóna tzv. oblast kontinuálního šíření v oblasti zahrnuje okresy Kolín a Kutná Hora. Ochrana proti bázlivci kukuřičnému spočívá v uplatňování zásad integrované ochrany rostlin. Základem je omezení monokulturního pěstování kukuřice společně s využíváním preventivních agrochemických metod ochrany a chemických přípravků.

Do druhé zóny tzv. nárazníkové jsou zařazeny z naší oblasti okresy Benešov, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha hl.m., Praha-východ, Praha-západ. Zde jsou pěstitelé kukuřice povinni na pozemcích, kde byla pěstována tato plodina i v minulém roce, po vyhlášení signalizace Státní rostlinolékařskou správou provést chemické ošetření proti dospělcům bázlivce kukuřičného. Tato povinnost platí pro všechny pozemky v okruhu 40 km od pozorovacího bodu, kde byl tento škůdce zjištěn. Ošetření se provádí do dvou až tří týdnů po prvním zjištění a musí být minimálně jednou zopakováno.

Pozemky, pro které nebude vyhlášena signalizace a splňují výše uvedené podmínky /nárazníková zóna, opakované pěstování kukuřice, bez insekticidní ochrany proti larvám/, musí být ošetřeny nejpozději do 15. srpna.

Oznámení signalizace ošetření proti dospělcům bázlivce kukuřičného v nárazníkové zóně

Státní rostlinolékařská správa podle § 76 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění (dále jen „zákon“) nařídila Nařízením Státní rostlinolékařské správy č.j. SRS 065898/2011 z 12. prosince 2011, že podnikající fyzické a právnické osoby smí, počínaje rokem 2012, pěstovat kukuřici v území vymezeném okresy Benešov, České Budějovice, Český Krumlov, Hradec Králové, Jičín, Mělník, Mladá Boleslav, Náchod, Nymburk, Pardubice, Pelhřimov, Písek, Praha hl. m., Praha-východ, Praha-západ, Prachatice, Strakonice, Tábor a Trutnov:

a) na pozemku, na kterém nebyla kukuřice pěstována v předchozím roce, nebo

b) v kombinaci s ošetřením proti larvám nebo dospělcům bázlivce kukuřičného insekticidním přípravkem uvedeným v platném Seznamu registrovaných přípravků na ochranu rostlin s použitím proti bázlivci nebo insekticidním přípravkem povoleným k použití proti bázlivci kukuřičnému podle článku 51 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009.

Vhodný termín prvního ošetření proti dospělcům bázlivce kukuřičného nastává v období do dvou až tří týdnů po prvním zjištění jeho výskytu na některém z pozorovacích bodů v okruhu 40 km od pozemku, kde má být ošetření provedeno (tj. pozemku, kde byla kukuřice pěstována již minulý rok, a kde zároveň nebylo vyseto insekticidně mořené osivo). Pokud se na pozorovacím bodu v okruhu 40 km od takového pozemku nezjistí výskyt DVV do 4. srpna, provede se ošetření proti dospělcům do 15. srpna.

Oblastní odbor SRS v Praze oznamuje potvrzený výskyt dospělců bázlivce kukuřičného v nárazníkové zóně na území své působnosti ze dne 20.7.2012 v okrese Praha - západ, lokalita Hole u Svrkyně.

Přípravky povolené proti dospělcům bázlivce kukuřičného:

Název	Účinná látka	Dávkování	Ochranná lhůta
Karate se Zeon technologíí 5 CS	lambda-cyhalothrin	0,4 l/ha (200 – 600 l/ha vody) 0,4 l/ha (40 – 80 l/ha vody při letecké aplikaci)	AT (kukuřice setá na zrno), 28 dní (kukuřice setá na siláž a na zeleno)
DecisMega	deltamethrin	0,2 - 0,25 l/ha (400 - 600 l/ha vody), podle signalizace, max. 1x	AT
Biscaya 240 OD	thiacloprid	0,3 l/ha (300 - 500 l/ha vody), do 65 BBCH, podle signalizace, max. 1x	30 dní

Poznámka: Povoleno je ještě několik dalších insekticidů, ale jedná se pouze o souběžné dovozy přípravku Karate se Zeon technologií 5 CS, od jehož registrace je povolení odvozeno (některé přípravky jsou pouze pro vlastní potřebu).

!!! Přípravek Karate se Zeon technologií 5 CS je registrován k použití i do kukuřice na siláž a do kukuřice na zeleno !!!

Podrobnější informace lze získat na webových stránkách Státní rostlinolékařské správy. Případně je možno kontaktovat rostlinolékařské inspektory místně příslušného pracoviště SRS.

ŘEPA CUKROVKA (RF 39)

(plodina úplně zapojena v porostu, listy pokrývají 90 % povrchu půdy)

Slabé výskyty **plevelné řepy (*Beta vulgaris*)** v řádku i mimo řádek byly pozorovány plošně na pozemcích v okrese Kutná Hora.

V oblasti jsou většinou pěkné, vyrovnané porosty.

CHMEL

CHMEL (RF 75)

(střed vývoje hlávek, všechny hlávky viditelné, měkké, blizny dosud přítomné)

Stále se opakující slabý výskyt **plísně chmelové (*Pseudoperonospora humuli*)** zjištěn v okrese Rakovník (Kolešovice, 3.8., Mutějovice, 1.8.). Zde (Mutějovice, 1.8.) byl také pozorován první slabý výskyt choroby na hlávkách.

Střední výskyty **svilušky chmelové (*Tetranychus telarius*)** pozorovány v okrese Rakovník (Přílepy, 1.8.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 75-85)

(plod dosahuje asi 50 % konečné velikost - pokročilé zrání, nárůst intenzity odrůdově specifického zbarvení)

V okrese Kolín (Tismice, 23.7.), Kutná Hora (Kutná Hora, 23.7., 26.7., Kaňk, 26.7.) a Praha-východ (Otice u Svojšovic, 31.7.) pozorován silný výskyt **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)**. V okrese Kolín (Tismice, 30.7.), Kutná Hora (Kaňk, 26.7.) a Mladá Boleslav (Březinka, 27.7., 1.8.) zjištěn střední výskyt. Ostatní výskyty v oblasti dosahovaly slabých hodnot. Vše odpozorováno ve feromonových lapácích.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 10.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů. Proti obaleči jablečného se ošetřuje při dosažení prahu škodlivosti po odkvětu, tj. při výskytu 2 vajíček/100 plodů s přilehlými listy, případně 10 motýlů /lapák/3-4 dny.

Střední výskyty **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)** pozorovány v okrese Kutná Hora (Kutná Hora, Kaňk, 26.7.). Ostatní výskyty v oblasti dosahovaly slabých hodnot. Vše odpozorováno ve feromonových lapácích.

Sledování letu dospělců obaleče jabloňového do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1.5. do 15.9. Termín larvicidního ošetření je podle signalizace cca 7-12 dní po vrcholu letové vlny.

V oblasti byly pozorovány maximálně slabé výskyty **obaleče zimolezového (*Adoxophyes orana*)** ve feromonových lapácích.

Sledování letu dospělců obaleče zimolezového do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1.5. do 15.9. Na housenky 1. generace je nutné provést larvicidní ošetření v době maxima líhnutí (při >5 motýlů/lapák za 1 týden). Je-li let rozvleklý a nezaručuje-li délka reziduální účinnosti 1. aplikace dostatečnou spolehlivost, provedeme ještě 1 zásah.

Peckoviny

SLIVONĚ (RF 77-85)

(plod dosahuje asi 70 % konečné velikosti - pokročilé zrání, nárůst intenzity odrůdově specifického zbarvení)

V okrese Kolín (Velim, 23.7., 30.7.) zjištěn silný výskyt imag **obaleče švestkového** (*Cydia funebrana*) ve feromonových lapácích. Ostatní výskyty v oblasti byly slabé nebo bez výskytu. První střední výskyt housenek na plodech pozorován 30.7. tamtéž.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Imaga létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

RÉVA VINNÁ (RF 77-81)

(počátek uzavírání hroznů - počátek zrání, bobule získávají odrůdově specifické zbarvení)

První slabý výskyt **plísňé révy** (*Plasmopara viticola*) zaznamenán v okrese Mladá Boleslav (Březinka, 2.8.). Opakovaný velmi slabý výskyt pozorován v okrese Mělník (Mělník, 27.7.).

Pozorování se provádí při ukončení kvetení a dále v intervalu 14 dní až do 15.9. Na označených keřích se pozoruje 200 listů, 200 hroznů a určí se stupeň napadení.

Ošetření v období před květem, příp. v době kvetení se provádí, pokud jsou vhodné podmínky pro šíření onemocnění a byly zjištěny první primární výskyty. Za základní ošetření se považují dvě ošetření v období po odkvětu. Dále ošetřujeme dle potřeby až do fáze zaměkání. Počet a intenzita (interval 10-14 dní) závisí na vhodnosti podmínek pro šíření choroby, intenzitě růstu a typu přípravku.

První slabý výskyt **padlí révy** (*Erysiphe necator*) na bobulích zjištěn v okrese Mělník (Mělník, 27.7.).

Ve feromonových lapácích na vinicích v okrese Kutná Hora (Kutná Hora, 23.7., 30.7.) a Mělník (Mělník, 27.7., 30.7.) byly ve sledovaném období zjištěny pouze slabé výskyty **obalečika jednopásného** (*Eupoecilia ambiguella*). Ostatní pozorování v oblasti bez výskytu.

Slabý výskyt **obaleče mramorovaného** (*Lobesia botrana*) zjištěn ve feromonových lapácích v okrese Kutná Hora (Kutná Hora, 23.7., 30.7.). Na vinicích v okrese Beroun (Karlštejn) a Mělník (Mělník) nebyly zjištěny výskyty ve sledovaném období.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 20.4. do ukončení letu 2. generace (zpravidla do 15.8.).

Ošetřuje se za 7-8 dní po vyvrcholení letu 1. nebo 2. generace. Proti 1. generaci se ošetřuje jen zcela výjimečně při malé násadě květenství (poškození mrazem, špatná diferenciací) a mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonových lapácích. Ošetření proti 2. generaci je účelné zpravidla tehdy, když se při začátku hromadného letu zjistí při 2 až 3 denním intervalu 8-10 dospělců obalečika jednopásného nebo obaleče mramorovaného v průměru na jeden lapák. Trvá-li let motýlů delší dobu (za chladného, deštivého a větrného počasí), je možno ošetření proti 2. generaci zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

Za oblastní odbor Praha zpracoval: Ing. Karel Štefan